

Analýza infrastrukturních potřeb hl. m. Prahy (zaměřená na infrastrukturu vybrané občanské vybavenosti) [2019]

01/2019 verze k projednání

RNDr. Michal Navrátil

1A ŠKOLSTVÍ

MATEŘSKÉ ŠKOLY

**Analýza infrastrukturních potřeb hl. m. Prahy
(zaměřená na infrastrukturu vybrané občanské vybavenosti)**

1A Školství: Mateřské školy

01/2019

**Institut plánování a rozvoje
hlavního města Prahy
Sekce strategií a politik**

© Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, 2019

Všechna práva vyhrazena

Elektronická verze dokumentu je dostupná na

<http://www.ippraha.cz/obyvatelstvo>

Obsah

1 - Úvod a metodika analýzy	4
1.1 Zdroje dat	4
1.2 Metodika	4
2 - Analýza současných infrastrukturních potřeb	6
2.1 Mateřské školy zřizované městskými částmi	6
2.2 Mateřské školy zřizované ostatními zřizovateli	11
3 - Zhodnocení vlivu aktuální bytové výstavby na infrastrukturní potřeby	13
4 - Zhodnocení vlivu demografického vývoje do roku 2030 na infrastrukturní potřeby	15
5 - Závěry a doporučení	18
Seznam použitých zdrojů a literatury	20
Přílohy	21

1 Úvod a metodika analýzy

Dobrá dostupnost občanské vybavenosti je jedním z důležitých faktorů ovlivňujících kvalitu života obyvatel města. Vzdělání je v současnosti považováno za klíčový faktor pro rozvoj společnosti. Z tohoto důvodu patří zařízení vzdělávací soustavy k základní občanské vybavenosti. Dostupnost těchto zařízení je důležitá i vzhledem k charakteru jeho uživatelů. Jsou jimi hlavně děti (pomineme-li pedagogy a zaměstnance). Optimální dostupnost školských zařízení typu mateřských škol je 600 m od bydliště dítěte (Maier a kol., 2016). Ta bývá někdy kombinována s dostupností MHD dle charakteru zástavby daného území.

Předškolní vzdělávání není povinné s výjimkou roku předcházejícího základní povinné školní docházce (Zákon č. 561/2008 Sb.). Přestože je z předškolního vzdělávání povinný pouze jeden rok, bývají děti do mateřských škol umísťovány na více let. Nejčastěji tam bývají děti umísťovány přibližně ve 3 až 4 letech věku. Přestup na základní školu se pak řídí řadou kritérií a často bývá odložen. I přesto nejvíce dětí odchází na základní školu v 6 nebo 7 letech věku.

Zřizovatelem mateřské školy může být orgán státní správy (ministerstva, převážně MŠMT), samospráva (obce nebo městské části, kraje), privátní sektor (právnícké osoby) nebo církve. Mateřské školy zřizované ministerstvy a církví bývají často zřizovány za konkrétním účelem. Nejčastěji jsou tyto školky zřizovány pro děti s různým druhem postižení (tělesné, mentální, smyslové nebo kombinované) nebo pro děti sociálně vyloučené (národnostní menšiny, děti z dětských domovů...). Tuto funkci také částečně přebírá privátní sektor. V rámci privátního sektoru se ale může jednat také o firemní školky, školky pro talentované děti nebo různé alternativní formy školek.

Práce je strukturována do pěti základních kapitol: Úvod a metodika analýzy, Analýza současných infrastrukturních potřeb, Zhodnocení vlivu aktuální bytové výstavby na infrastrukturní potřeby, Zhodnocení vlivu demografického vývoje do roku 2030 na infrastrukturní potřeby a Závěry a doporučení. První kapitola obsahuje úvod do problematiky a popis zvolených metod pro analýzu vstupních dat. Druhá kapitola je věnována samotné analýze vybraných oblastí infrastrukturních potřeb. Ve třetí a čtvrté kapitole je zohledněn aktuální i budoucí vývoj s ohledem na developerské projekty a demografickou prognózu. V poslední kapitole jsou shrnuty výsledky analýzy a nastíněna možná řešení stávající situace.

1.1 ZDROJE DAT

Data potřebná pro analýzu kapacit mateřských škol jsou dostupná v interní databázi IPR Praha. Primárním zdrojem dat je MŠMT (Rejstřík škol a školských zařízení, Oddělením metodiky a správy statistického výkaznictví Odboru školské statistiky, analýz a informační strategie). Vytvořená databáze obsahuje základní identifikační údaje mateřských škol (IZO¹ – identifikátor školy nebo zařízení, RED IZO – resortní identifikátor právnické osoby, tedy ředitelství a celý název školského zařízení). Dále obsahuje informace o zřizovateli, adrese školního zařízení, adrese případných odloučených pracovišť², počtu dětí a kapacitě školského zařízení. I přes pravidelnou aktualizaci dat není databáze zcela kompletní. Mateřské školy nemají povinnost některé informace poskytovat. Navíc u některých zřizovatelů data o kapacitách nebo počtu žáků chybí. Nemůžeme tak, na rozdíl od základních a středních škol, zjistit, jestli a v jaké míře funguje dojíždka ze zázemí Prahy do pražských mateřských škol.

1.2 METODIKA

Infrastrukturní potřeby v oblasti předškolního vzdělávání jsou primárně hodnoceny na základě kapacitní dostatečnosti mateřských škol. Je hodnocena teoretická kapacitní dostatečnost, tedy rozdíl mezi kapacitou školských zařízení v dané územní jednotce (městská část)

¹ IZO = identifikační znak organizace

² K odloučeným pracovištím nejsou k dispozici data o kapacitách a počtech dětí, tato data jsou vztažena k adrese sídla školy

a počtem dětí ve věku 3 až 5 let v dané územní jednotce. Kromě tohoto rozdílu (absolutní hodnoty) je posuzován také podíl přebytku (či nedostatku) míst v dané územní jednotce (relativní hodnoty).

Kapacity jsou posuzovány pouze u mateřských škol, jejichž zřizovatelem je městská část (obec). Je to dáno zastoupením tohoto typu mateřských škol v rámci hlavního města Prahy (viz kapitola 2), ale i dostupností (sociální a ekonomické faktory). Kapacitní rozdíly jsou posuzovány primárně za městské části (coby samosprávné jednotky). Ovšem při důkladnější analýze konkrétní městské části jsou za pomocné územní jednotky brány tzv. bilanční územní celky. Bilanční územní celky (BUC) jsou dílčí statistické celky vytvořené spojením příslušných základních sídelních jednotek (ZSJ) na základě logických vazeb v území z hlediska občanské vybavenosti a se zohledněním přiměřené velikosti a územní celistvosti, vnitřních dopravních vazeb, přírodních i umělých bariér, respektováním hranic městských částí apod. V rámci území Prahy bylo takto definováno 120 BUC (viz příloha č. 2).

V souhrnu jsou v analytické části primárně řešeny následující ukazatele:

- teoretická kapacitní dostatečnost (přebytek/nedostatek) mateřských škol (zřizovaných městskými částmi) za jednotlivé městské části
- podíl teoretické kapacitní dostatečnosti mateřských škol (zřizovaných městskými částmi) vůči věkové skupině 3 až 5letých dětí za jednotlivé městské části
- skutečná kapacitní naplněnost mateřských škol zřizovaných městskými částmi

Pro upřesnění hlavní analýzy byly ještě hodnoceny následující ukazatele:

- teoretická kapacitní dostatečnost (přebytek/nedostatek) mateřských škol (zřizovaných městskými částmi) za jednotky BUC v případě městských částí s vysokým nedostatkem kapacit a vnitřní územní diferenciací těchto nedostatků
- hustota obyvatel ve věku 3 až 5 let v optimální dostupnosti mateřských škol, tj. do 600 m od bydliště

Na základě provedené analýzy byla zhodnocena infrastrukturní vybavenost jednotlivých městských částí Prahy. Současný stav je doplněn o vývoj v blízkém časovém horizontu ovlivněný realizací developerských projektů. A také demografickou prognózou mapující vývoj obyvatel do roku 2030. Komentáře v kapitole 5 nemají povahu nařízení ani jednoznačného řešení. Slouží jako analytické podklady (případně doporučení) pro možné řešení současné i budoucí situace v jednotlivých městských částech Prahy.

2 Analýza současných infrastrukturních potřeb

Nejpodstatnějším kritériem pro rozdělení mateřských škol je jejich zřizovatel. Jak můžeme v **Tabulce 01** vidět, je dle počtu mateřských škol nejvíce zřizováno městskými částmi (téměř 70 %). Na druhém místě je privátní sektor, který zřizuje přibližně 23 % mateřských škol v Praze. Posuzujeme-li počet žáků, kteří navštěvují mateřské školy, je situace ještě výraznější. Téměř 90 % dětí navštěvuje mateřské školy zřizované městskými částmi. Zde je role privátního sektoru relativně zanedbatelná. Podílí se „pouhými“ 7,5 %. Tento fakt je jedním z důvodů, proč do výsledné analýzy byly zařazeny pouze mateřské školy, které jsou zřizovány městskými částmi.

TAB / 01

ZASTOUPENÍ PRAŽSKÝCH MATEŘSKÝCH ŠKOL A JEJICH ŽÁKŮ DLE ZŘIZOVATELE (2018)

zřizovatel	počet škol		počet žáků	
	absolutně	relativně (%)	absolutně	relativně (%)
církev	11	2,6	529	1,2
kraj	16	3,7	749	1,7
městská část	300	69,8	38 884	89,6
ministerstvo	3	0,7	*	*
privátní sektor	100	23,2	3 258	7,5
celkem	430	100,0	43 420	100,0

Zdroj: IPR Praha. Pozn.: * chybějící údaj.

2.1 MATEŘSKÉ ŠKOLY ZŘIZOVANÉ MĚSTSKÝMI ČÁSTMI

V této podkapitole budou analyzovány infrastrukturní potřeby týkající se mateřských škol zřizovaných městskými částmi. Primárně je analýza zaměřena na teoretickou naplněnost mateřských škol. Dále je analyzována také skutečná naplněnost, včetně její kombinace s teoretickou naplněností. Analýza kapacitní naplněnosti je pak doplněna posouzením dostupnosti mateřských škol a hustoty zalidnění dětí ve věku 3 až 5 let. Tato analýza je však pouze doplňková.

2.1.1 ----- TEORETICKÁ NAPLNĚNOST PRAŽSKÝCH MATEŘSKÝCH ŠKOL ZŘIZOVANÝCH MĚSTSKÝMI ČÁSTMI

Z celkového počtu 57 městských částí jich 17 vykazuje kapacitní přebytek. Ve dvou případech (Praha 11 a Praha 13) přesahuje hodnotu 400 míst. Situace v rámci Prahy 13 není homogenní a rozložení přebytků je nerovnoměrné. Ve dvou ze tří BUC (Praha 13 – Třebonice a Praha 13 – severně od Rozvadovské spojky) není mateřská škola zřizovaná městskou částí. Navíc zde není přítomna ani mateřská škola zřizovaná jinými zřizovateli. Tyto BUC vykazují tedy nedostatek kapacit, ale v souhrnu je celá městská část Praha 13 výrazně přebytková.

V dalších 7 městských částech je situace také poměrně pozitivní. Všechny vykazují přebytky kapacit v rozmezí 50 až 199 míst³. Jedná se o tyto městské části: Březiněves, Ďáblice, Satalice, Praha 12, Praha 14, Praha 17 a Praha 20. V rámci městských částí Praha 12 a Praha 14 však není kapacitní dostatečnost (přebytek) rovnoměrně rozložená. Ve dvou případech (Praha 12 – Cholupice a Praha 12 – Točná) není přítomna mateřská škola zřizovaná městskou částí. V BUC Praha 12 – Točná se ovšem nachází odloučené pracoviště mateřské školy, kam také docházejí děti. I přes přítomnost dvou BUC s nedostatečnou kapacitou v mateřských školách vykazuje městská část kapacitní přebytek. Podobná situace je na Praze 14. Ve třech případech (Praha 14 – Hutě, Praha 14 – Kyje a Praha 14 – Hostavice) jsou kapacitní nedostatky. Ve zbylých dvou BUC jsou ovšem kapacitní přebytky. Na Praze 14 – Černý Most dokonce dost výrazný (přibližně 240 míst).

³ V příložené mapě je tato kategorie ještě dělena (50 – 99 a 100 – 199)

Mírné kapacitní přebytky ve výši 0 až 49 míst vykazuje zbylých 8 městských částí: Běchovice, Dolní Chabry, Klánovice, Lipence, Lochkov, Velká Chuchle a Praha 16. Jedná se převážně o okrajové části Prahy. Všechny zmíněné městské části jsou totožné s rozdělením na BUC, tedy nevzniká územní diference v rámci kapacitní (ne)dostatečnosti. Městská část Lysolaje nevykazuje ani přebytek ani nedostatek kapacit v mateřských školách.

U zbylých městských částí se vyskytuje kapacitní nedostatečnost. Jedná se o 39 městských částí. Ve 21 případech se jedná o kapacitní nedostatek v rozmezí 0 až 49 míst. Tento nedostatek je v těchto městských částech: Benice, Dolní Měcholupy, Dubeč, Koloděje, Kolovraty, Královice, Křeslice, Nebušice, Nedvězí, Petrovice, Přední Kopanina, Suchdol, Šeberov, Štěrboholy, Újezd, VINOŘ, Zbraslav, Praha 1, Praha 19 a Praha 21. V 8 případech je deficit velice nízký, nepřesahuje hodnotu 10 míst (Koloděje, Kolovraty, Křeslice, Nebušice, Suchdol, Troja, Újezd a Praha 21). V rámci městské části Kolovraty existují územní odlišnosti. BUC Kolovraty – Lipany vykazuje kapacitní nedostatek, ale zbylá část Kolovrat mírný kapacitní přebytek. Podobná situace je také na Praze 1, kde Praha 1 – pravý břeh vykazuje kapacitní nedostatek, ale Praha 1 – levý břeh mírný kapacitní přebytek. Ostatní městské části se nedělí na další jednotky BUC. V některých je kapacitní nedostatek způsoben absencí mateřské školy (Benice, Královice, Nedvězí, Přední Kopanina).

Poslední skupina 18 městských částí vykazuje kapacitní nedostatek v rozmezí 50 a více míst. Byly ještě rozlišeny mateřské školy s kapacitním nedostatkem 50 až 199 míst⁴ (Čakovice, Kunratice, Libuš, Řeporyje, Slivenec, Zličín, Praha 2, Praha 3, Praha 7, Praha 15, Praha 18 a Praha 22) a s kapacitním nedostatkem od 200 míst (Praha 4, Praha 5, Praha 6, Praha 8, Praha 9 a Praha 10). Městské části s výraznějším kapacitním nedostatkem jsou většinou velké městské části Prahy. Ovšem pro úplnou analýzu jsou podstatná také další fakta (blízkost a dostupnost mateřských škol v jiných městských částech/jednotkách BUC nebo také další kapacity mateřských škol nezřizovaných městskými částmi). Vše je zobrazeno v **Tabulce 02**.

TAB / 02

TEORETICKÁ KAPACITNÍ NEDOSTATEČNOST (≥50 MÍST) MATEŘSKÝCH ŠKOL ZŘIZOVANÝCH MĚSTSKÝMI ČÁSTMI (2018)

městská část	nedostatek kapacit	přítomnost škol(y)	kapacity škol v okolních územních celcích	podíl ze sledované věkové skupiny (%)
Praha 9	681	je, ale nedostačuje	rozdílnost v rámci MČ, viz příloha č. 3	31
Praha 6	645	je, ale nedostačuje	rozdílnost v rámci MČ, viz příloha č. 3	18
Praha 5	609	je, ale nedostačuje	rozdílnost v rámci MČ, viz příloha č. 3	20
Praha 10	441	je, ale nedostačuje	rozdílnost v rámci MČ, viz příloha č. 3	13
Praha 4	276	je, ale nedostačuje	rozdílnost v rámci MČ, viz příloha č. 3	7
Praha 8	229	je, ale nedostačuje	rozdílnost v rámci MČ, viz příloha č. 3	7
Praha 7	198	je, ale nedostačuje	nedostatečné kapacity v MČ i v okolí	13
Kunratice	144	je, ale nedostačuje	částečně volné kapacity v okolí, obtížná dostupnost	39
Praha 18	144	je, ale nedostačuje	nedostatečné kapacity v MČ i v okolí	17
Praha 2	136	je, ale nedostačuje	rozdílnost v rámci MČ, viz příloha č. 3	10
Praha 22	100	je, ale nedostačuje	rozdílnost v rámci MČ, viz příloha č. 3	17
Zličín	99	je, ale nedostačuje	volné kapacity v okolí, obtížná dostupnost	33
Praha 15	98	je, ale nedostačuje	rozdílnost v rámci MČ, viz příloha č. 3	8
Libuš	72	je, ale nedostačuje	částečně volné kapacity v okolí, obtížná dostupnost	18
Čakovice	68	je, ale nedostačuje	rozdílnost v rámci MČ, viz příloha č. 3	12
Řeporyje	66	je, ale nedostačuje	volné kapacity v okolí, obtížná dostupnost	33
Praha 3	63	je, ale nedostačuje	rozdílnost v rámci MČ, viz příloha č. 3	3
Slivenec	51	je, ale nedostačuje	volné kapacity v okolí, obtížná dostupnost	31

Zdroj: IPR Praha

⁴ V příložené mapě je tato kategorie ještě dělena (50 – 99 a 100 – 199)

Z **Tabulky 02** a následující **Mapy 01** je patrné, že kapacitní nedostatečnost není v rámci některých (hlavně větších) městských částí stejná. U velké řady těchto městských částí jsou vykazovány jak kapacitní nedostatky, tak i přebytky. Kapacitní nedostatečnost byla z tohoto důvodu posuzována i za jednotky BUC. Situace, kdy jsou zaznamenány jak přebytky, tak deficity, je v těchto městských částech: Praha 2, Praha 3, Praha 4, Praha 5, Praha 6, Praha 8, Praha 9, Praha 10, Praha 15, Praha 22 a Čakovice.

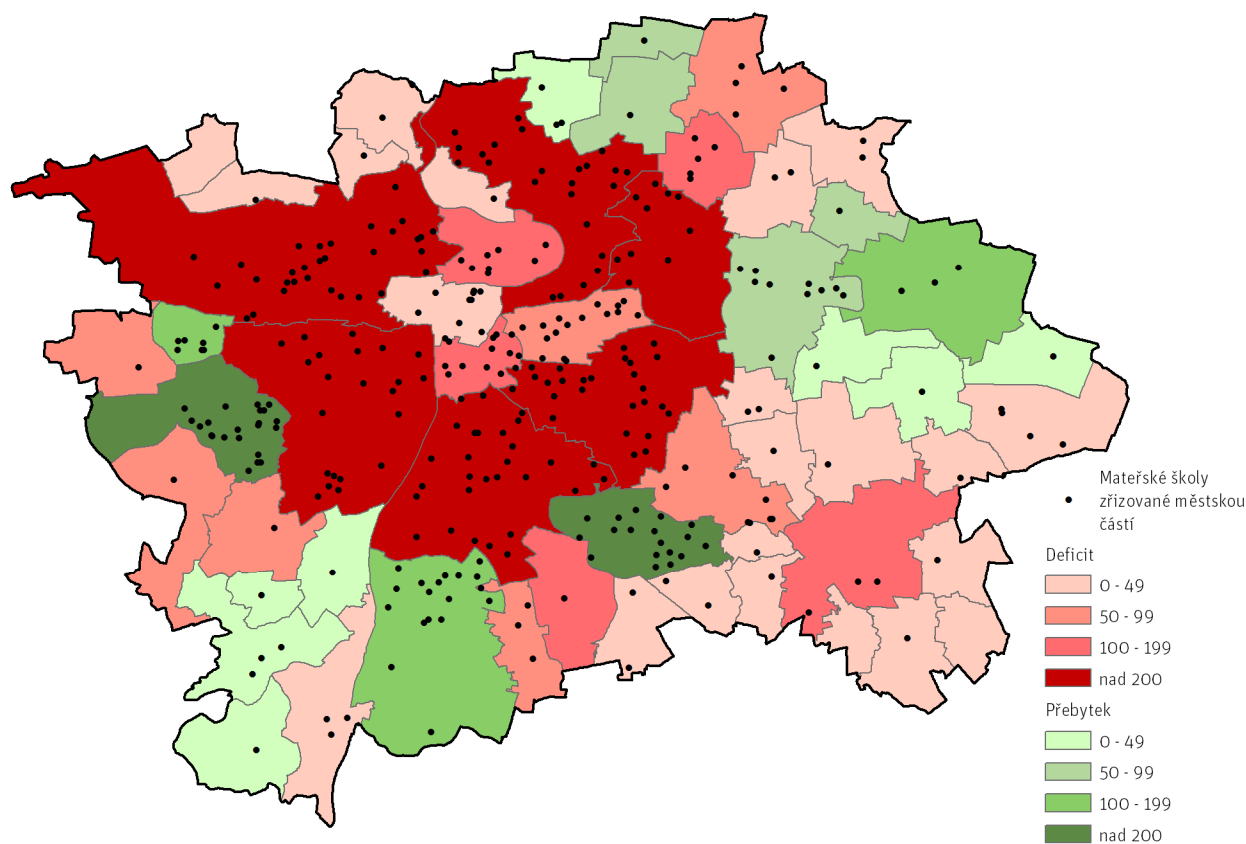
V rámci Prahy 2 je přebytkový BUC Praha 2 – západ a naopak nedostatečná kapacita je v BUC Praha 2 – východ. Podobná je situace na Praze 3, kde je naopak nedostatečná kapacita v BUC Praha 3 – západ a přebytková v BUC Praha 3 – východ. Na Praze 4 jsou kapacitní přebytky vykazovány v centrální části této městské části a to konkrétně v BUC: Praha 4 – Michle, Praha 4 – Krč-Pankrác a Praha 4 – Braník_Dvorce. Mírná kapacitní nedostatečnost (do 50 míst) je v BUC Praha 4 – Novodvorská_Hodkovičky, Praha 4 – Lhotka_Krč a Praha 4 – Spořilov. Vyšší kapacitní nedostatky vykazují BUC Praha 4 – Nusle a Praha 4 – Podolí s hodnotou přes 50 míst, ve druhém případě dokonce téměř 150 míst. Nejvyšší nedostatečnost je v BUC Praha 4 – Pankrác.

Převážná část BUC na Praze 5 vykazuje vysoké kapacitní nedostatky přes 200 míst, Praha 5 – Smíchov_sever dokonce přes 300 míst. Mírný kapacitní nedostatek je na Praze 5 – Motol. Pouze dva BUC vykazují kapacitní přebytky: Praha 5 – Hlubočepy_Barrandov (přibližně 25 míst) a Praha 5 – Smíchov_jih (přibližně 140 míst). BUC Praha 6 – Petřiny, Praha 6 – Vokovice_Veleslavín a Praha 6 – Liboc_Ruzyně vykazují v rámci Prahy 6 kapacitní přebytky. V případě BUC Praha 6 – Sedlec, Praha 6 – Šárecké údolí a Praha 6 – Ruzyně_letišť jsou vykazovány mírné kapacitní nedostatky. Ve všech třech případech je absence mateřské školy. Vyšší kapacitní nedostatečnost je v BUC Praha 6 – Střešovice, Praha 6 – Břevnov (obě přes 200 míst) a Praha 6 – Dejvice (přes 300 míst).

Jediný BUC v rámci Prahy 8 je přebytkový. Jedná se o Prahu 8 – Bohnice_Čimice. Ostatní BUC vykazují kapacitní nedostatečnost, která se zvyšuje směrem od centra k okraji Prahy. Na Praze 9 jsou přebytkové BUC: Praha 9 – Vysočany_Libeň a Praha 9 – Nové Vysočany (v obou případech přes 50 míst). Kapacitně nedostatkové jsou pak Praha 9 – Hrdlořezy (přes 150 míst), Praha 9 – sídliště Prosek (přes 250 míst) a Praha 9 – Harfa_Hloubětín (přes 350 míst). V rámci Prahy 10 jsou dvě jednotky BUC kapacitně přebytkové (Praha 10 – Vršovice a Praha 10 – Vinohrady) s kapacitní rezervou do 100 míst. U ostatních BUC jsou kapacitní nedostatky: Praha 10 – Malešice (do 10 míst), Praha 10 – Bohdalec_Slatiny a Praha 10 – Záběhlice_Zahradní Město (přes 100 míst) a Praha 10 – Strašnice (přes 250 míst).

Diametrální rozdílnost je mezi jednotkami BUC na Praze 15, kdy Praha 15 – Hostivař vykazuje kapacitní nedostatečnost ve výši téměř 400 míst, a naopak Praha 15 – Horní Měcholupy vykazuje přebytek téměř 300 míst. V rámci Prahy 22 vykazuje mírný kapacitní přebytek pouze BUC Praha 22 – Pitkovice. Ostatní dva BUC na Praze 22 vykazují kapacitní nedostatek. V rámci městské části Čakovice jsou kapacitně nedostatkové BUC: Čakovice a Čakovice – Miškovice. Kapacitní přebytek je zaznamenán u BUC Čakovice – Třeboradice. Dalším případem jsou městské části, u nichž je sice vykázan kapacitní nedostatek, ale některé jejich jednotky BUC vykazují vyšší hodnoty této nedostatečnosti a v rámci analýzy je důležité je zmínit. V případě Prahy 7 se jedná o BUC Holešovice_Bubny (přibližně 175 míst), v případě Řeporyjí o BUC Řeporyje (přibližně 60 míst) a v případě Zličína o BUC Zličín (přibližně 85 míst).

TEORETICKÁ KAPACITNÍ (NE)DOSTATEČNOST MATEŘSKÝCH ŠKOL ZŘIZOVANÝCH MĚSTSKÝMI ČÁSTMI (2018)

Zdroj: IPR Praha

2.1.2 ----- SKUTEČNÁ NAPLNĚNOST PRAŽSKÝCH MATEŘSKÝCH ŠKOL ZŘIZOVANÝCH MĚSTSKÝMI ČÁSTMI

Kromě posouzení teoretické naplněnosti škol, která se opírá o počty dětí v dané věkové skupině v rámci městských částí a o předpoklad, že tyto děti navštěvují právě mateřské školy v té konkrétní městské části, je důležitá i skutečná naplněnost škol. Zde se pracuje s počty žáků, kteří mateřskou školu skutečně navštěvují bez ohledu na trvalé bydliště. Na umístění dětí do mateřských škol mohou mít vliv i jiné faktory (blízkost zaměstnání rodičů nebo prarodičů, spokojenost starších sourozenců nebo reference přátel a známých). Naplněnost pražských mateřských škol zřizovaných městskými částmi v téměř všech městských částech přesahuje hodnotu 80 %.

V případě 13 městských částí (Běchovice, Dolní Počernice, Křeslice, Kunratice, Libuš, Nebušice, Satalice, Suchdol, Šeberov, Štěrboholy, Troja, Praha 18 a Praha 22) je naplněnost absolutní, tedy 100 %. Ovšem i v případě kapacitní naplněnosti přesahující hodnotu 90 % můžeme mluvit o „úplné“ naplněnosti. Tento případ se týká dalších 34 městských částí. Jsou jimi: Čakovice, Dolní Chabry, Dolní Měcholupy, Dubeč, Kolovraty, Lipence, Lochkov, Lysolaje, Petrovice, Řeporyje, Slivenec, Újezd, Velká Chuchle, Vinoř, Zličín, Zbraslav, Praha 1, Praha 2, Praha 3, Praha 4, Praha 5, Praha 6, Praha 7, Praha 8, Praha 9, Praha 10, Praha 12, Praha 13, Praha 14, Praha 15, Praha 17, Praha 19, Praha 20 a Praha 21. Z toho v šesti případech představuje procentuální podíl volných kapacit více než 100 míst v absolutním vyjádření (Praha 2, Praha 3, Praha 4, Praha 10, Praha 12 a Praha 13). V případě městské části Praha 4 je to dokonce více než 200 míst.

Zbýlých deset městských částí lze rozdělit na dvě skupiny. V případě městských částí Benice, Královice, Přední Kopanina a Nedvěz nelze situaci posoudit, protože se v nich nevyskytuje žádná mateřská škola. Městské části Ďáblice, Klánovice, Koloděje, Praha 11 a Praha 16 mají naplněnost v rozmezí 80 % až 90 %. Městská část Březiněves dosahuje hodnoty pod 80 % (přibližně 75 %). Srovnáme-li tuto

situaci i pohledem absolutních čísel, vychází velmi pozitivní situace na Praze 11, kde je naplněnost přibližně 80 % a přebytek volných míst přesahuje hodnotu 500 míst.

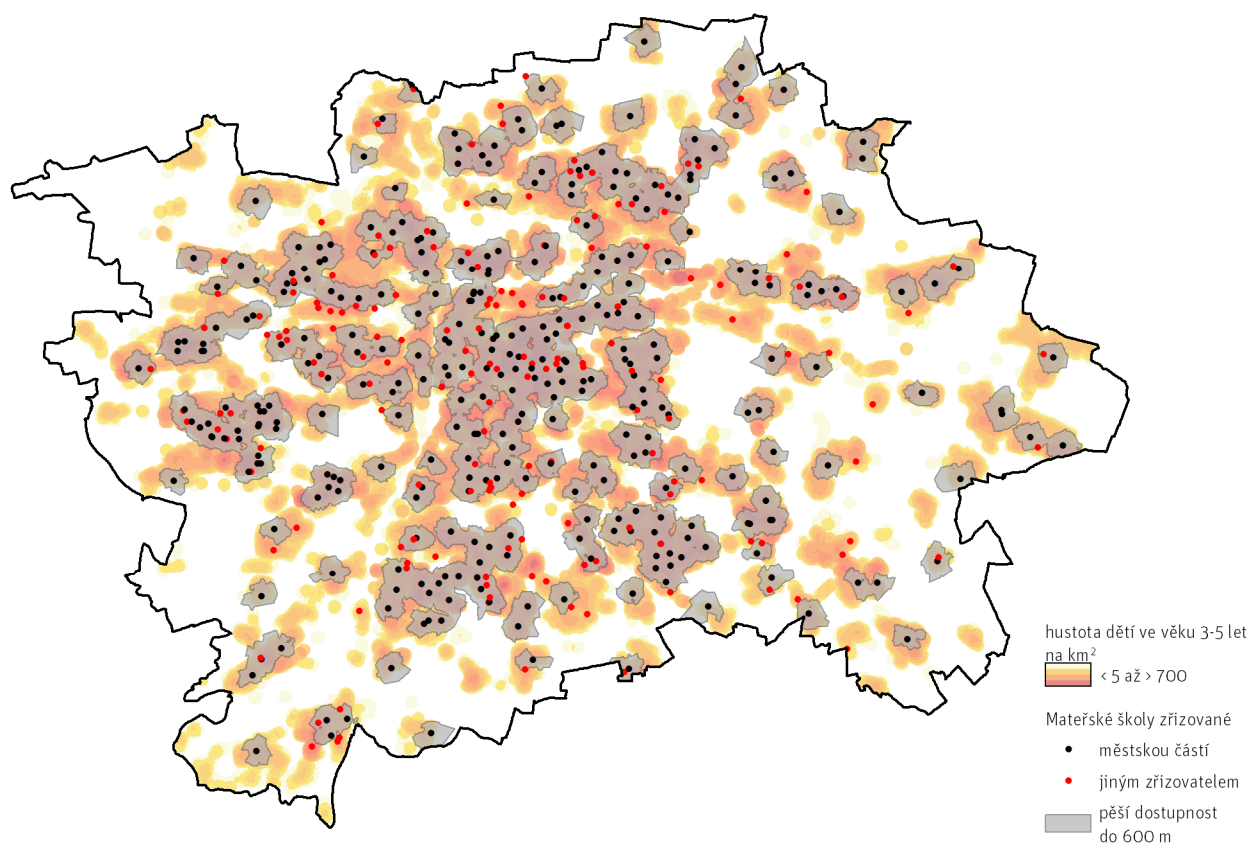
2.1.3 ----- DOCHÁZKOVÁ VZDÁLENOST PRAŽSKÝCH MATEŘSKÝCH ŠKOL ZŘIZOVANÝCH MĚSTSKÝMI ČÁSTMI

Kromě samotné kapacitní dostatečnosti je důležitá také dostupnost mateřských škol. Jak uvádí Maier a kol. (2016) je ideální a doporučenou vzdáleností mateřské školy od bydliště hodnota 600 m. Tato hodnota může být také odlišná v případě dobré dostupnosti MHD. Jistá tolerance je navíc možná s ohledem na sídelní strukturu a strukturu zástavby. Pro posouzení dobré docházkové dostupnosti do mateřských škol zřizovaných městskými částmi byla použita jako podklad mapa hustoty obyvatel ve věku 3 až 5 let. Pro komplexnější pohled jsou do mapy umístěny bodově i školy, které mají jiného zřizovatele než městské části.

Při posouzení této ideální docházkové dostupnosti je vidět v **Mapě 02**, že v centrální části Prahy je tato dostupnost splněna. Objevují se tam sice „ostrůvky“ s vyšší mírou hustoty zalidnění, ale vzhledem k síti MHD se tato skutečnost nejeví jako zásadní problém. Je také zřejmé, že oblasti ideální docházkové vzdálenosti z velké části kopírují hustotu zalidnění obyvatel ve věku 3 až 5 let v rámci Prahy. Za oblasti s vyšší hustotou zalidnění dětí ve věku 3 až 5 let mimo docházkovou dostupnost by se daly označit tyto: pomezí BUC Praha 12 – Modřany (východ), Praha 12 – Kamýk a Libuš, pomezí Praha 13 – Jihozápadní Město a Řeporyje, okrajové části na západě BUC Praha 6 – Střešovice a Praha 6 – Hanspaulka, pomezí Prahy 9 a Prahy 14 (BUC Praha 9 – Harfa_Hloubětín, Praha 9 – Hrdlořezy, Praha 14 – Hloubětín a Praha 14 - Kyje), severozápadní část BUC Praha 22 – Uhřetěves.

MAPA / 02

LOKALIZACE MATEŘSKÝCH ŠKOL A JEJICH DOCHÁZKOVÁ DOSTUPNOST (2018)

2.2 MATEŘSKÉ ŠKOLY ZŘIZOVANÉ OSTATNÍMI ZŘIZOVATELI

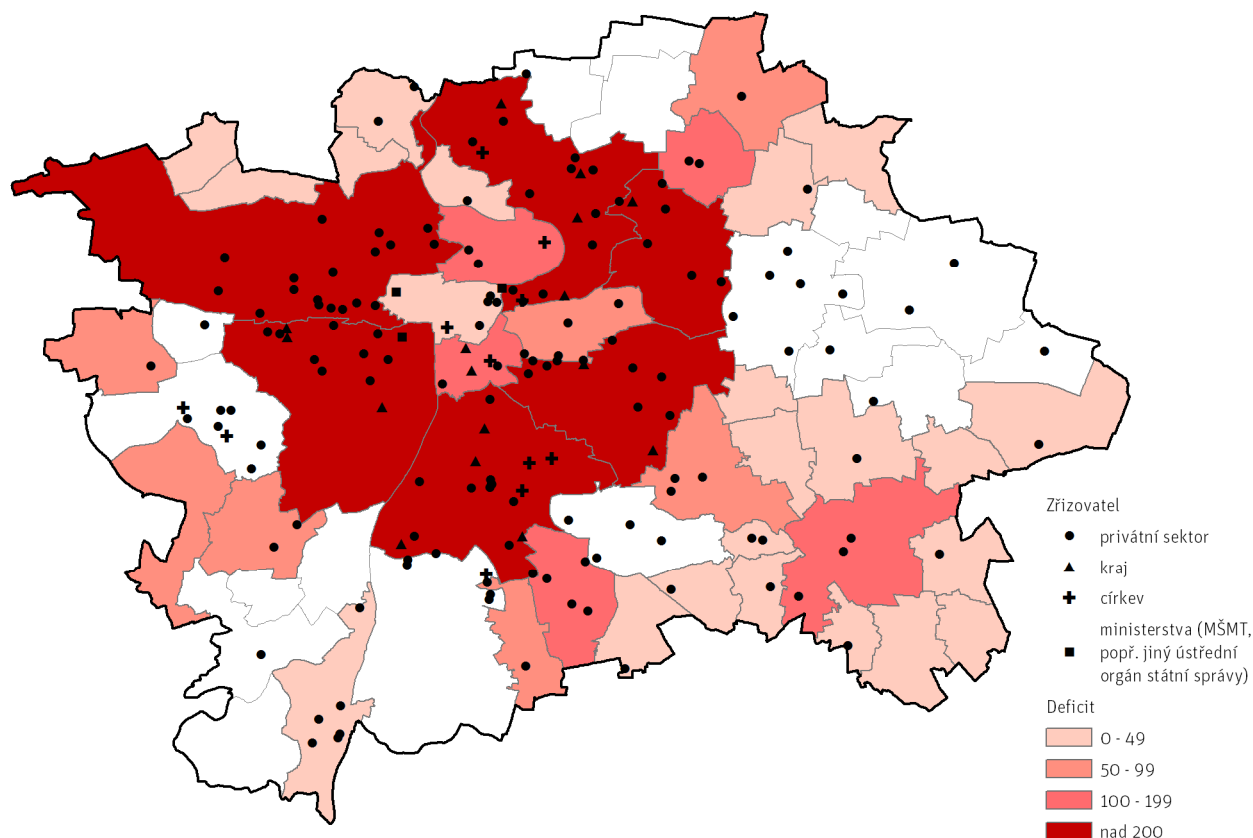
Jak již bylo zmíněno, mohou mateřské školy zřizovat i jiné subjekty (církev, ministerstva, kraje nebo soukromé subjekty privátního sektoru). Mateřské školy zřizované církvemi mohou mít různě odlišný charakter vzdělávání oproti mateřským školám zřizovaným městskými částmi. Rozdíly nemusí být veliké, často spočívají jen v zařazení náboženství (křesťanství, judaismus) do vzdělávacího procesu. Některé jsou zřizovány pro děti se specifickými potřebami nebo poruchami (logopedické vady, mentální postižení, autismus). U těchto typů mateřských škol bývá zpravidla školné, které má pokrývat část nákladů na vzdělávání dětí.

Pro děti se specifickými poruchami a různými druhy postižení bývají mateřské školy zřizovány zpravidla ministerstvem školství (MŠMT). Jedná se často o děti se sluchovým a zrakovým postižením. Ministerstva také zřizují mateřské školy pro svoje zaměstnance. Takovým příkladem v Praze je mateřská škola zřízená ministerstvem zemědělství. Kromě ministerstev zřizují speciální mateřské školy také kraje. Jsou také nejčastěji zřizovány pro děti s různou formou postižení (sluchové, zrakové, mentální) nebo s různými vadami (např. logopedickými). Kraje také zřizují školky při nemocničních zařízeních (např. fakultní nemocnice).

V současnosti je také velký podíl privátních mateřských škol, kterých je přibližně 23 % a navštěvuje je zhruba 7,5 % dětí (viz **Tabulka 01**). Tyto mateřské školy buď doplňují kapacitu těch, jež zřizují městské části, nebo mohou být alternativou ke klasické formě vzdělávání. Mohou být orientovány na posílení vztahu s přírodou (např. lesní školky nebo eko-školky) nebo se snaží vzdělávat odlišným způsobem než klasické české školství (např. Montessori). Do úplnosti výčtu je potřeba uvést, že mateřské školy se mohou také více specializovat na jazykovou přípravu (cizí jazyky – většinou angličtina), na umělecký rozvoj (převážně hudební) na děti se specifickými potřebami (např. děti s poruchou autistického spektra). V soukromých mateřských školách je placeno školné.

MAPA / 03

LOKALIZACE MATEŘSKÝCH ŠKOL ZŘIZOVANÝCH OSTATNÍMI ZŘIZOVATELI VE VZTAHU KE KAPACITNÍ NEDOSTATEČNOSTI (2018)

Při pohledu do **Mapy 03** můžeme vidět rozmístění mateřských škol, jejichž zřizovatelem není městská část. Kapacity těchto škol jsou většinou menší než v případě mateřských škol zřizovaných městskými částmi. Přesto v některých případech mohou chybějící kapacitu školek doplňovat. Ovšem s přihlédnutím k výše zmíněným faktům (ekonomickým a sociálním) s tím nelze úplně počítat. Navíc i přes přítomnost těchto školských zařízení existuje kapacitní nedostatečnost. V některých (hlavně okrajových) městských částech tato zařízení nejsou vůbec (Přední Kopanina, Nebušice, Lysolaje, Vinoř, Koloděje, Benice, Kolovraty, Nedvězí, Šeberov a Řeporyje). Absence těchto zařízení je ještě v městských částech Dolní Měcholupy a Štěrboholy, které také vykazují mírnou kapacitní nedostatečnost.

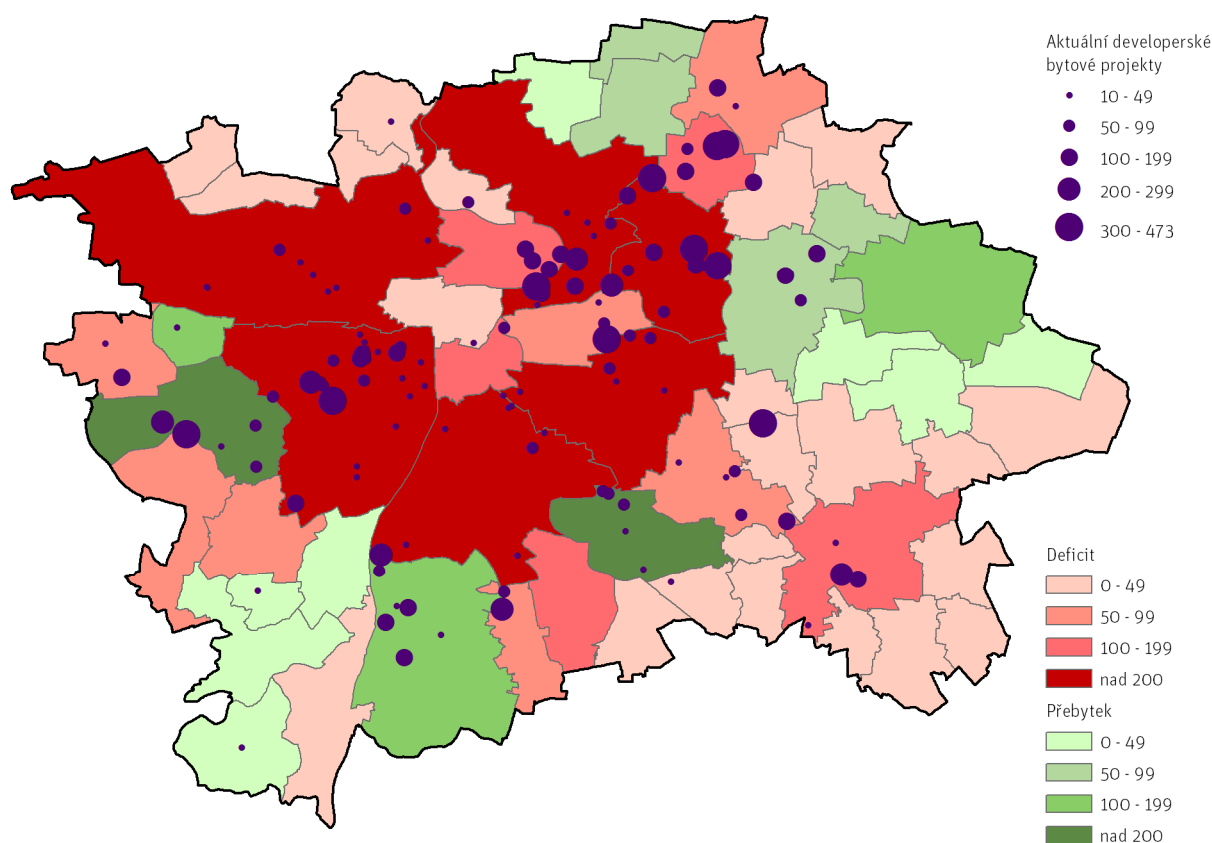
Přestože některé mateřské školy, díky účelu svého vzniku nemohou doplnit síť těchto infrastrukturních potřeb, jsou pro infrastrukturu města nezbytné a nepostradatelné. Jedná se převážně o mateřské školy pro děti s různými formami postižení (sluchové, zrakové, tělesné i mentální). Stejně jako ostatní děti mají právo na vzdělávání. Navíc v rámci procesu inkluze jsou často ve třídách s intaktními dětmi (bez postižení). Speciální mateřské školy mají spíše celoměstský charakter, tudíž se jejich rozmístění řídí jinými vlivy než u mateřských škol, které zřizují městské části.

3 Zhodnocení vlivu aktuální bytové výstavby na infrastrukturní potřeby

V rámci developerských projektů na území města Prahy dojde k navýšení počtu bytů v některých městských částech a s tím i navýšení počtu obyvatel. A to včetně věkových kategorií, jež navštěvují mateřské nebo základní školy. Aktuální bytová výstavba se týká 29 městských částí: Praha 1, Praha 2, Praha 3, Praha 4, Praha 5, Praha 6, Suchdol, Praha 7, Troja, Praha 8, Praha 9, Praha 10, Praha 11, Újezd, Praha 12, Libuš, Praha 13, Řeporyje, Praha 14, Praha 15, Dolní Měcholupy, Lipence, Lochkov, Praha 17, Zličín, Praha 18, Čakovice, Praha 19 a Praha 22. Tato výstavba není rovnoměrná v rámci všech zmíněných městských částí (Němec, 2018). Výstavba se pohybuje v rozmezí přibližně 10 bytů (Praha 17) až 2 070 bytů (Praha 9). V příložené **Mapě 04** jsou projekty rozmístěny v rámci městských částí a rozlišeny dle velikosti výstavby.

MAPA / 04

KAPACITNÍ (NE)DOSTATEČNOST MATEŘSKÝCH ŠKOL VE VZTAHU K NOVÉ BYTOVÉ VÝSTAVBĚ REALIZOVANÉ PROSTŘEDNICTVÍM AKTUÁLNÍCH DEVELOPERSKÝCH PROJEKTŮ

Zdroj: IPR Praha

Můžeme vidět, že v rámci realizace developerských projektů dojde s největší pravděpodobností k přírůstku populace ve sledované věkové skupině (3 až 5 let) na území městských částí, kde je vykazována teoretická kapacitní nedostatečnost. Díky této výstavbě se zřejmě situace ještě o něco zhorší. Bude se to zřejmě týkat Prahy 5, Prahy 8 a Prahy 9, kde je vysoká míra kapacitní nedostatečnosti a zároveň je rozsah nové bytové výstavby výraznější (viz dále). K nárůstu kapacitní nedostatečnosti nad hranici 200 míst v důsledku této výstavby

nejspíš dojde i na Praze 7 a Praze 18. Na Praze 15 a na Zličíně by takto mohla vzrůst kapacitní nedostatečnost nad hodnotu 100 míst. Developerské projekty jsou realizovány i v těch městských částech, které vykazují kapacitní přebytky. V případě městské části Lipence může dojít k přesunu z kategorie přebytku do kategorie nedostatku (deficit). Jednalo by se však o velice malou hodnotu kapacitního nedostatku (řádově ne vyšší než 10 míst).

Souhrnem by se tedy situace v městských částech dala zhodnotit takto. Největší předpokládaný přírůstek obyvatel ve sledované věkové skupině je v městských částech Praha 9 (přibližně 150 dětí) a Praha 5 (přibližně 140 dětí). Dále pak na Praze 8 (přibližně 90 dětí), Praze 12 (přibližně 80 dětí) a Praze 18 (přibližně 70 dětí), což jsou rozhodně přírůstky nezanedbatelné. U ostatních městských částí by nebyl přírůstek vyšší než 50 dětí ve věku 3 až 5 let.

V rámci některých městských částí může dojít k přesunu z kategorie přebytku do kategorie nedostatku za nižší zvolené územní jednotky BUC. Týká se to městské části Praha 9, konkrétně BUC Praha 9 – Vysočany_Libeň. Nepředpokládá se však vysoká kapacitní nedostatečnost a neměla by přesáhnout hodnotu 10 míst. Podobná situace je v již zmíněné městské části Lipence, která je totožná s vymezením BUC. Na Praze 12 se posun z „kladných“ do „záporných“ hodnot týká dvou BUC: Praha 12 – Modřany_západ a Praha 12 – Komořany. V případě BUC Praha 12 – Modřany_západ by se mohlo jednat o hodnotu blížící se hranici 50 míst.

Vliv nové bytové výstavby může ovlivnit také skutečnou naplněnost mateřských škol. 5 městských částí (Praha 5, Praha 8, Praha 9, Praha 12 a Praha 18 – viz výše), u nichž dojde k přírůstku 70 dětí a více, mají kapacitní naplněnost vyšší než 90 %. Praha 18 má dokonce naplněnost 100 %. Dalšími městskými částmi se 100% naplněností mateřských škol zřizovaných městskými částmi, kde s největší pravděpodobností dojde k přírůstkům obyvatel ve věku 3 až 5 let, jsou: Praha 22, Libuš, Suchdol a Troja. V případě posledních tří zmiňovaných se řádově nejedná o přírůstek více než 10 dětí. Na Praze 22 by se mohlo jednat přibližně o přírůstek 25 dětí. Přehled zhodnocení bytové výstavby a jejího vlivu na kvalitu infrastrukturních potřeb je v příloze č. 4.

4 Zhodnocení vlivu demografického vývoje do roku 2030 na infrastrukturní potřeby

Kromě hodnocení vlivu aktuální bytové výstavby je dobré hodnotit i střednědobý demografický vývoj populace. Pro oblast školství a vzdělávání obecně jsou tyto prognózy důležitým zdrojem informací pro zajištění a udržování infrastruktury. Na rozdíl od roku 2018 již nelze počítat se skutečnou naplněností mateřských škol. Je zde tedy pracováno pouze s teoretickou naplněností, a to za předpokladu, že se změní demografická situace, ale struktura školských zařízení zůstane beze změny.

Už při posouzení počtu městských částí, jež mají kapacitní nedostatečnost větší než 50 míst, je vidět, že lze očekávat příznivější situaci. 3 městské části mají nedostatečnost do 100 míst (Kunratice, Zličín a Praha 22), další 2 mají nedostatečnost v rozmezí 100 až 199 míst (Praha 5 a Praha 6) a nejhorší situace by měla být v městské části Praha 9, kde je nedostatečnost 500 míst (viz **Tabulka 03**). Ovšem celkově se počet městských částí s vyšší kapacitní nedostatečností zřejmě sníží na třetinu stavu z roku 2018.

TAB / 03

KAPACITNÍ NEDOSTATEČNOST (≥50 MÍST) MATEŘSKÝCH ŠKOL ZŘIZOVANÝCH MĚSTSKÝMI ČÁSTMI (2030)

městská část	nedostatek kapacit	přítomnost škol(y)	kapacity škol v okolních územních celcích	podíl ze sledované věkové skupiny (%)
Praha 9	500	je, ale nedostačuje	rozdílnost v rámci MČ, viz Tabulka 04	25
Praha 5	171	je, ale nedostačuje	rozdílnost v rámci MČ, viz Tabulka 04	7
Praha 6	158	je, ale nedostačuje	rozdílnost v rámci MČ, viz Tabulka 04	5
Kunratice	94	je, ale nedostačuje	volné kapacity v okolí, obtížná dostupnost	30
Zličín	77	je, ale nedostačuje	volné kapacity v okolí, obtížná dostupnost	28
Praha 22	73	je, ale nedostačuje	rozdílnost v rámci MČ, viz Tabulka 04	13

Zdroj: IPR Praha

Podobně jako v roce 2018 ani zde není v řadě městských částí nedostatečnost rovnoměrně rozložená (viz **Tabulka 04**). Relativně nejrovnoměrnější je v městských částech Kunratice a Zličín, kde kapacitní nedostatečnost dosahuje hodnoty pod 100 míst, přičemž v okolních územních celcích se volné kapacity nacházejí. Problémem je spíše dostupnost samotná. V obou případech se jedná o okrajové části Prahy. Bariéry představují nejen samotná vzdálenost, ale i urbanistické prvky (např. důležité silniční komunikace, železnice nebo rozsáhlé průmyslové a dopravní areály) nebo přírodní bariéry (např. vodní plochy, lesy, hluboká údolí nebo kopce).

Podobnou situaci přisuzuje prognóza i pro deficitní BUC na Praze 9. V okolí těch BUC se nacházejí volné kapacity (nebo alespoň částečně volné kapacity), ovšem větším problémem může být samotná dostupnost do školských zařízení. Důvody jsou v podstatě totožné s těmi v případě Kunratic a Zličína. Výjimku může tvořit BUC sídliště Prosek, odkud je dostupnost poměrně přijatelná. Za předpokladu nulové změny infrastruktury by v BUC Harfa_Hloubětín a Hrdlořezy chyběly mateřské školy. Poněkud optimističtější situace se jeví na Praze 5. I přes vysoký kapacitní nedostatek v BUC Praha 5 – Smíchov_sever (přesahující hodnotu 400 míst) je částečně kompenzovatelný v jeho okolí. Navíc s přijatelnou dostupností. Podobně je tomu u BUC Praha 5 – Jinonice_Radlice, kde je navíc dostatečně volná kapacita v okolí, aby vstřebala kapacitní nedostatek (přesahující hodnotu 100 míst).

Situace na Praze 6 je sice příznivější než v případě Prahy 5 a Prahy 9, ale 6 jednotek BUC vykazuje kapacitní nedostatky (Praha 6 – Dejvice a Praha 6 – Břevnov přesahující hodnotu 200 míst, Praha 6 – Střešovice hodnotu 150 míst). V případě Prahy 6 – Dejvice a Prahy 6 – Střešovic se jedná volné kapacity (u Střešovic jen částečně volné) v okolních BUC i s přijatelnou dostupností. Ve zbylých třech BUC (Ruzyně_letišť, Šárecké údolí a Sedlec) je nedostatečnost kapacity pod hranicí 30 míst. U všech tří chybí mateřská škola.

Dále v **Tabulce 05** jsou vyhodnoceny mateřské školy, které vykazovaly v roce 2018 vysokou míru nedostatečnosti kapacit. Je zde také prognózovaný stav v roce 2030 a rozdíl těchto dvou let v absolutním vyjádření. V tabulce jsou doložena tvrzení z prvních odstavců této kapitoly. Ve všech případech byly sníženy kapacitní nedostatky. V případě kapacit mateřských škol na Praze 4 se jedná o více než

1 000 míst. Na Praze 8 a Praze 10 je to o více než 600 míst. Z 18 městských částí vykazujících v roce 2018 kapacitní nedostatky by takových částí bylo v roce 2030 „jen“ 10. Velký vliv na tom má zestárnutí populace 3 až 5 letých dětí z roku 2018. Tyto věkové kategorie budou v roce 2030 navštěvovat základní, ale hlavně střední školy. Navíc lze předpokládat postupné snížení a ustálení počtu narozených dětí. **Mapa 05** zobrazuje situaci popsanou v **Tabulce 05** pro celou Prahu.

TAB / 04

KAPACITNÍ NEDOSTATEČNOST (≥50 MÍST) MATEŘSKÝCH ŠKOL ZŘIZOVANÝCH MĚSTSKÝMI ČÁSTMI (2030)

městská část	BUC	nedostatek	komentář
Praha 5	Smíchov_sever	404	částečně volné kapacity v okolí, přijatelná dostupnost
	Jinonice_Radlice	111	volné kapacity v okolí s přijatelnou dostupností
Praha 6	Dejvice	262	volné kapacity v okolí s přijatelnou dostupností
	Střešovice	174	částečně volné kapacity v okolí s přijatelnou dostupností
	Břevnov	212	volné kapacity v okolí, obtížná dostupnost
	Ruzyně_letišťe	4	nízká kapacitní nedostatečnost, chybí MŠ
	Šárecké údolí	29	nízká kapacitní nedostatečnost, chybí MŠ
	Sedlec	9	nízká kapacitní nedostatečnost, chybí MŠ
Praha 9	sídlíště Prosek	158	částečně volné kapacity v okolí s přijatelnou dostupností
	Harfa_Hloubětín	298	částečně volné kapacity v okolí, obtížná dostupnost, chybí MŠ
	Hrdlořezy	105	volné kapacity v okolí, obtížná dostupnost, chybí MŠ
Praha 22	Uhřetěves	44	nízká kapacitní nedostatečnost
	Hájek	31	nízká kapacitní nedostatečnost, chybí MŠ

Zdroj: IPR Praha

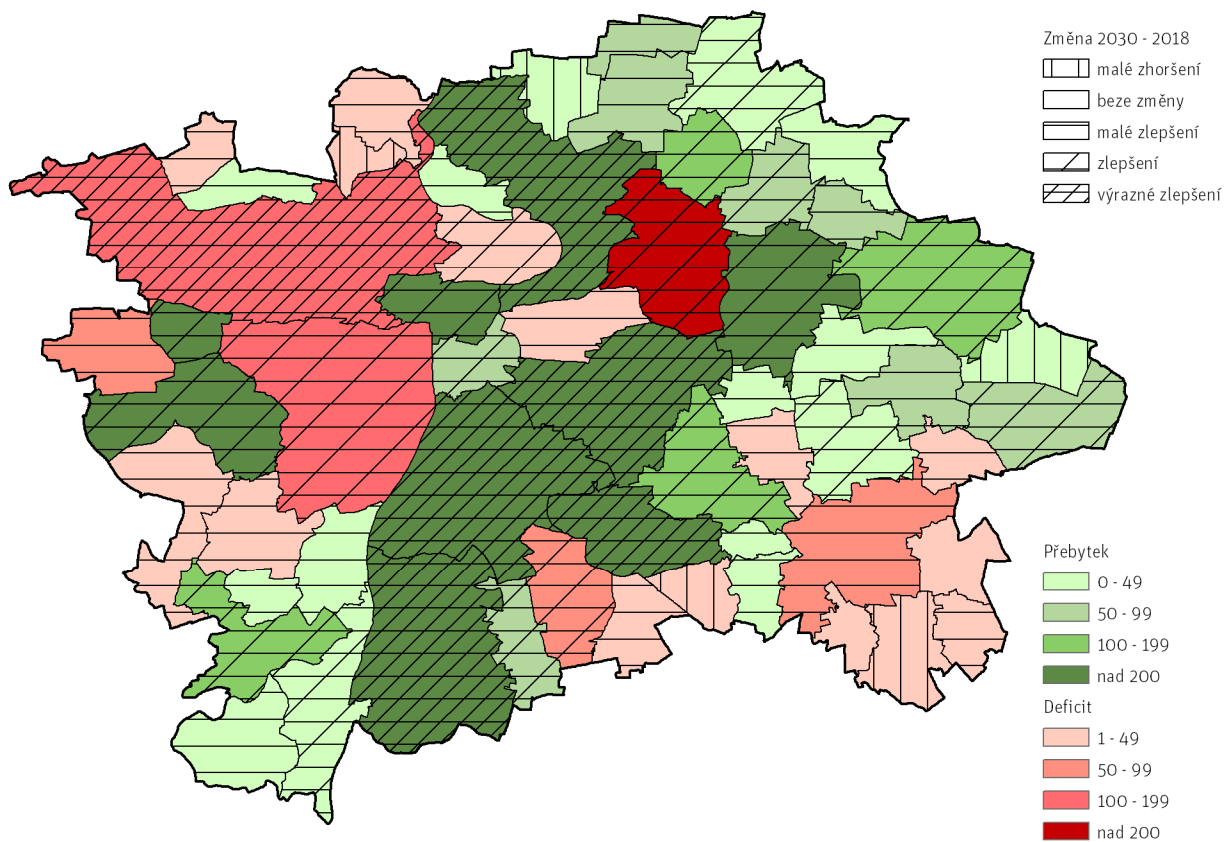
TAB / 05

SROVNÁNÍ SITUACE KAPACITNÍ NEDOSTATEČNOSTI MATEŘSKÝCH ŠKOL ZA ROKY 2018 A 2030

městská část	kapacitní (ne)dostatečnost			přítomnost ško(y)	komentář
	2018	2030	rozdíl		
Praha 9	- 681	- 500	+ 181	je, ale nedostačuje	zlepšení, stále vysoká kapacitní nedostatečnost
Praha 6	- 645	- 158	+ 487	je, ale nedostačuje	zlepšení, kapacitní nedostatečnost
Praha 5	- 609	- 171	+ 438	je, ale nedostačuje	zlepšení, kapacitní nedostatečnost
Praha 10	- 441	255	+ 666	je, ale nedostačuje	výrazné zlepšení, vyšší kapacitní přebytkovost
Praha 4	- 276	736	+ 1 012	je, ale nedostačuje	výrazné zlepšení, vysoká kapacitní přebytkovost
Praha 8	- 229	512	+ 741	je, ale nedostačuje	výrazné zlepšení, vysoká kapacitní přebytkovost
Praha 7	- 198	- 46	+ 152	je, ale nedostačuje	zlepšení, mírná kapacitní nedostatečnost
Kunratice	- 144	- 94	+ 50	je, ale nedostačuje	zlepšení, stále kapacitní nedostatečnost
Praha 18	- 144	135	+ 279	je, ale nedostačuje	zlepšení, kapacitní přebytkovost
Praha 2	- 136	78	+ 214	je, ale nedostačuje	zlepšení, kapacitní přebytkovost
Praha 22	- 100	- 73	+ 27	je, ale nedostačuje	malé zlepšení, kapacitní nedostatečnost
Zličín	- 99	- 77	+ 22	je, ale nedostačuje	malé zlepšení, kapacitní nedostatečnost
Praha 15	- 98	176	+ 274	je, ale nedostačuje	zlepšení, kapacitní přebytkovost
Libuš	- 72	54	+ 126	je, ale nedostačuje	zlepšení, kapacitní přebytkovost
Čakovice	- 68	46	+ 114	je, ale nedostačuje	zlepšení, mírná kapacitní přebytkovost
Řeporyje	- 66	- 35	+ 31	je, ale nedostačuje	malé zlepšení, mírná kapacitní nedostatečnost
Praha 3	- 63	- 30	+ 33	je, ale nedostačuje	malé zlepšení, mírná kapacitní nedostatečnost
Slivenec	- 51	- 38	+ 13	je, ale nedostačuje	malé zlepšení, mírná kapacitní nedostatečnost

Zdroj: IPR Praha

KAPACITNÍ (NE)DOSTATEČNOST MATEŘSKÝCH ŠKOL ZŘIZOVANÝCH MĚSTSKÝMI ČÁSTMI V ROCE 2030

Zdroj: IPR Praha

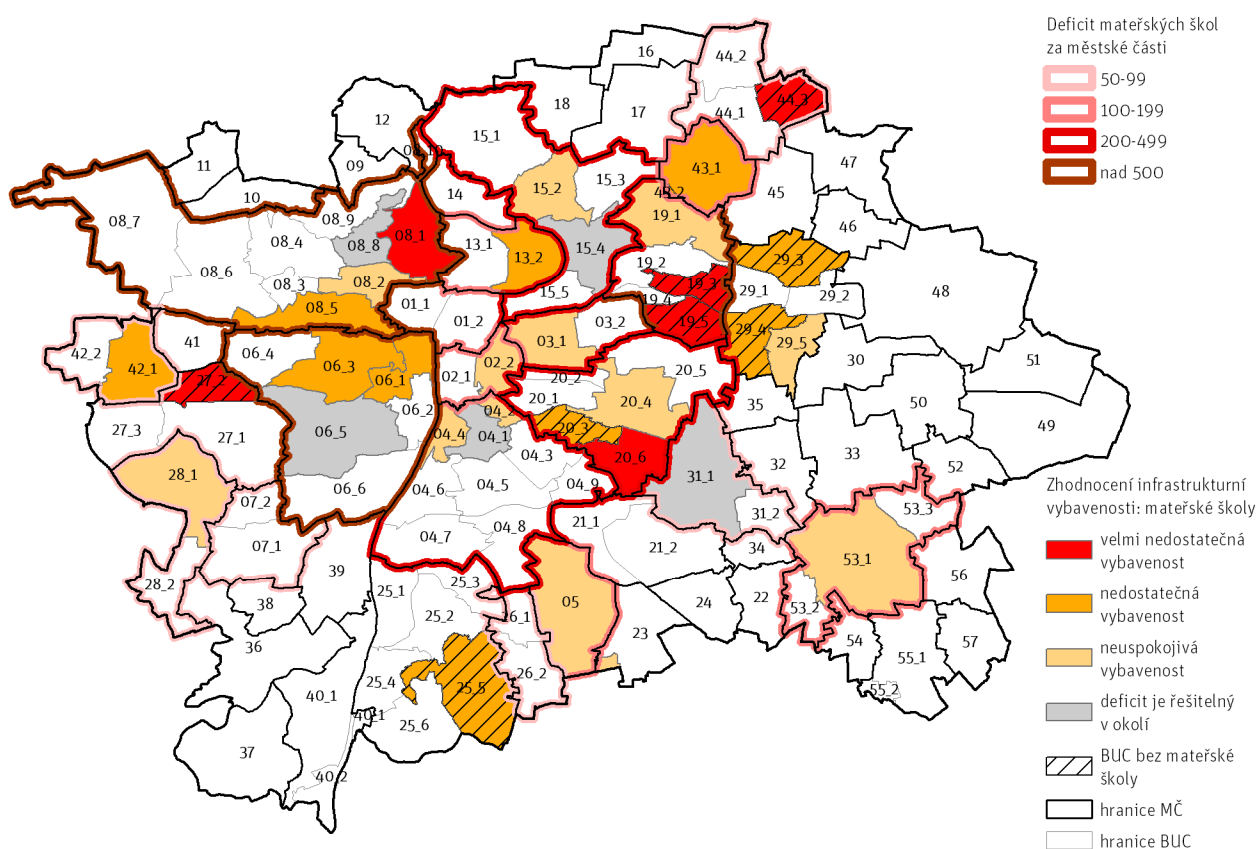
5 Závěry a doporučení

V současné době je poměrně vysoký počet dětí v mateřských školách (viz Analýza infrastrukturních potřeb hl. m. Prahy: O Demografii). Je to dáno především dětmi z tzv. „silných ročníků“. Vlivem těchto skutečností dochází k naplněnosti pražských mateřských škol a k situacím, kdy je problém umístit dítě do mateřské školy v přijatelné vzdálenosti od bydliště nebo práce. V rámci hlavního města Prahy se nejedná o rovnoměrně rozdělený jev. Navíc je důležité rozlišovat mezi teoretickou naplněností a skutečnou naplněností. Pro posouzení je také důležité, zda je realizováno za městské části nebo nižší územní jednotky (v našem případě BUC).

Při analýze infrastrukturní vybavenosti mateřskými školami byly hodnoceny tyto faktory: teoretická kapacitní naplněnost (tedy předpoklad, že děti ve věku 3 až 5 let budou navštěvovat školu v městské části/BUC, kde bydlí), dostupnost volných kapacit v případě nedostatku v dané městské části/BUC a také dostupnost těchto volných kapacit v okolí. Na základě těchto kritérií rozlišujeme 4 kategorie území (viz **Mapa 06**): s velmi nedostatečnou vybaveností, s nedostatečnou vybaveností, s neuspokojivou vybaveností a území, kde je deficit řešitelný v okolí. Situace je posuzována za městské části (kapacitní nedostatky) a následně posouzena také za BUC (viz 4 kategorie v předchozí větě).

MAPA / 06

ZHDNOCENÍ INFRASTRUKTURNÍ VYBAVENOSTI MATEŘSKÝMI ŠKOLAMI ZA MĚSTSKÉ ČÁSTI A BUC (2018)

Zdroj: IPR Praha

Kategorie „velmi nedostatečná vybavenost“ (v mapě červenou barvou) představuje BUC s kapacitní nedostatečností (včetně svého okolí) jakými jsou 08_1 Praha 6 – Dejvice, 20_6 Praha 10 – Záběhlice_Zahradní Město a 44_3 Čakovice – Miškovice. Kromě Čakovic

– Miškovice mají všechny BUC nedostatky přesahující hodnotu 150 míst (Dejvice dokonce 350 míst). U BUC Čakovice – Miškovice je hodnota nedostatku okolo 80 míst, ovšem tento BUC má periferní polohu a tím je situace výrazně zhoršena. Navíc v tomto BUC chybí mateřská škola. Absence mateřské školy je i v BUC 19_3 Praha 9 – Harfa_Hloubětín, 19_5 Praha 9 – Hrdlořezy a 27_2 Praha 13 – severně od Rozvadovské spojky. Jedná se o území, v jejichž okolí se vyskytují potřebné kapacity, ale je obtížnější jejich dosažitelnost (různé urbanistické nebo přírodní bariéry). Přestože demografický vývoj do roku 2030 počítá v Praze s úbytkem dětí ve věku 3 až 5 let, v současnosti a blízké budoucnosti jsou tyto BUC nejvíce ohroženy nedostatkem míst v mateřských školách (obecně nedostatkem škol). Zde je navyšování stávajících kapacit či výstavba nějakého školského zařízení na místě, tudíž ho lze jediné doporučit.

Kategorie „nedostatečná vybavenost“ (v mapě sytě oranžovou barvou) zahrnuje BUC s kapacitní nedostatečností nebo území, z nichž je obtížná dostupnost do jiných BUC s kapacitními přebytky. Jedná se o celky 25_5 Praha 12 – Cholupice (navíc periferní poloha), 20_3 Praha 10 – Bohdalec_Slatiny, 29_3 Praha 14 – Hutě a 29_4 Praha 14- Kyje. U těchto zmíněných BUC je navíc absence mateřské školy. Dále sem ještě patří BUC 06_1 Praha 5 – Smíchov_sever, 08_5 Praha 6 – Břevnov, 13_2 Praha 7 – Holešovice_Bubny, 42_1 Zličín a oba BUC (43_1 a 43_2) na Praze 18. V okolí těchto BUC jsou volné kapacity, bohužel ale těžko dostupné, přičemž nejhorší dostupnost volných kapacit v této kategorii BUC má 06_3 Praha 5 – Košíře. I v případě BUC této kategorie by pomohlo rozšíření kapacit či výstavba nové mateřské školy. Samozřejmě s ohledem na výši kapacitního nedostatku.

Kategorie „neuspokojivá vybavenost“ (v mapě okrová barva) má podobné charakteristiky jako kategorie předchozí – jedná se o BUC, která mají v okolí dostupné (nebo částečně dostupné) kapacity s horší dostupností. Ale navíc je zohledněn charakter konkrétních území této kategorie (například centrální poloha ve městě, nižší nedostatečnost kapacity...). Do této kategorie patří BUC 02_2 Praha 2 – východ, 03_1 Praha 3 – západ, 04_2 Praha 4 – Nusle, 04_4 Praha 4 – Podolí, 05 Kunratice, 08_2 Praha 6 – Střešovice, 15_2 Praha 8 – Kobylisy, 19_1 Praha 9 – sídliště Prosek, 20_4 Praha 10 – Strašnice, 28_1 Řeporyje, 29_5 Praha 14 – Hostavice a 53_1 Praha 22 - Uhřetěves. V případě BUC této kategorie lze velmi často problematiku kapacity mateřských škol řešit bez výstavby nových mateřských škol – například zvýšením kapacity současných mateřských škol s případným částečným využitím kapacit v okolí.

Kategorie „deficit je řešitelný v okolí“ (v mapě šedá barva) jsou ta území, jejichž kapacitní nedostatky lze vyřešit v okolních BUC (území bezprostředně sousedí s BUC s přebytkem kapacit). Jedná se o území se spíše centrální polohou v rámci Prahy. Jsou jimi BUC 04_1 Praha 4 – Pankrác, 06_5 Praha 5 – Jinonice_Radlice, 08_8 Praha 6 – Hanspaulka, 15_4 Praha 8 – Libeň a 31_1 Praha 15 – Hostivař. Výhodou těchto území je dobrá dostupnost do okolních BUC. Vzhledem k předpokládanému úbytku dětí ve věku 3 až 5 let v Praze do roku 2030 se z těchto územních jednotek mohou v budoucnosti stát kapacitně přebytková území.

Seznam použitých zdrojů a literatury

MAIER, K. a kol., *Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury*. České vysoké učení technické v Praze, Praha, 2016.

NĚMEC, M., *Územní analýza aktuálních developerských projektů výstavby bytových domů v Praze*. IPR Praha, Praha, 2018.

ZÁKON Č. 561/2008 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). In: *Sbírka zákonů* 2. 9., částka 103. ISSN 1211-1244.

Přílohy

PŘÍLOHA Č. 1: MĚSTSKÉ ČÁSTI (MČ)

PŘÍLOHA Č. 2: BILANČNÍ ÚZEMNÍ CELKY (BUC)

Kód BUC	Název BUC	Kód BUC	Název BUC
01_1	Praha 1 - levý břeh	21_1	Praha 11 - západ
01_2	Praha 1 - pravý břeh	21_2	Praha 11 - východ
02_1	Praha 2 - západ	22	Křeslice
02_2	Praha 2 - východ	23	Šeberov
03_1	Praha 3 - západ	24	Újezd
03_2	Praha 3 - východ	25_1	Praha 12 - Modřany_západ
04_1	Praha 4 - Pankrác	25_2	Praha 12 - Modřany_východ
04_2	Praha 4 - Nusle	25_3	Praha 12 - Kamýk
04_3	Praha 4 - Michle	25_4	Praha 12 - Komořany
04_4	Praha 4 - Podolí	25_5	Praha 12 - Cholupice
04_5	Praha 4 - Krč-Pankrác	25_6	Praha 12 - Točná
04_6	Praha 4 - Braník_Dvorce	26_1	Libuš
04_7	Praha 4 - Novodvorská_Hodkovičky	26_2	Libuš - Písnice
04_8	Praha 4 - Lhotka_Krč	27_1	Praha 13 - Jihozápadní Město
04_9	Praha 4 - Spořilov	27_2	Praha 13 - severně od Rozvadovské spojky
05	Kunratice	27_3	Praha 13 - Třebonice
06_1	Praha 5 - Smíchov_sever	28_1	Řeporyje
06_2	Praha 5 - Smíchov_jih	28_2	Řeporyje - Zadní Kopanina
06_3	Praha 5 - Košíře	29_1	Praha 14 - Hloubětín
06_4	Praha 5 - Motol	29_2	Praha 14 - Černý Most
06_5	Praha 5 - Jinonice_Radlice	29_3	Praha 14 - Hutě
06_6	Praha 5 - Hlubočepy_Barrandov	29_4	Praha 14 - Kyje
07_1	Slivenec	29_5	Praha 14 - Hostavice
07_2	Slivenec - Holyně	30	Dolní Počernice
08_1	Praha 6 - Dejvice	31_1	Praha 15 - Hostivař
08_2	Praha 6 - Střešovice	31_2	Praha 15 - Horní Měcholupy
08_3	Praha 6 - Petřiny	32	Dolní Měcholupy
08_4	Praha 6 - Vokovice_Veleslavín	33	Dubeč
08_5	Praha 6 - Břevnov	34	Petrovice
08_6	Praha 6 - Liboc_Ruzyně	35	Štěrboholy
08_7	Praha 6 - Ruzyně_letišťe	36	Praha 16
08_8	Praha 6 - Hanspaulka	37	Lipence
08_9	Praha 6 - Šárecké údolí	38	Lochkov
08_10	Praha 6 - Sedlec	39	Velká Chuchle
09	Lysolaje	40_1	Zbraslav
10	Nebužice	40_2	Zbraslav - Strnady
11	Přední Kopanina	41	Praha 17
12	Suchdol	42_1	Zličín
13_1	Praha 7 - Letná	42_2	Zličín - Sobín
13_2	Praha 7 - Holešovice_Bubny	43_1	Praha 18 - Letňany
14	Troja	43_2	Praha 18 - sídliště Prosek
15_1	Praha 8 - Bohnice_Čimice	44_1	Čakovice
15_2	Praha 8 - Kobylisy	44_2	Čakovice - Třeboradice
15_3	Praha 8 - sídliště Ďáblice	44_3	Čakovice - Miškovice
15_4	Praha 8 - Libeň	45	Praha 19
15_5	Praha 8 - Karlín	46	Satalice
16	Březiněves	47	Vinoř
17	Ďáblice	48	Praha 20
18	Dolní Chabry	49	Praha 21
19_1	Praha 9 - sídliště Prosek	50	Běchovice
19_2	Praha 9 - Vysočany_Libeň	51	Klánovice
19_3	Praha 9 - Harfa_Hloubětín	52	Koloděje
19_4	Praha 9 - Nové Vysočany	53_1	Praha 22 - Uhřetěves
19_5	Praha 9 - Hrdlořezy	53_2	Praha 22 - Pítkovice
20_1	Praha 10 - Vršovice	53_3	Praha 22 - Hájek
20_2	Praha 10 - Vinohrady	54	Benice
20_3	Praha 10 - Bohdalec_Slatiny	55_1	Kolovraty
20_4	Praha 10 - Strašnice	55_2	Kolovraty - Lipany
20_5	Praha 10 - Malešice	56	Královice
20_6	Praha 10 - Záběhlice_Zahradní Město	57	Nedvězí

PŘÍLOHA Č. 3: KAPACITNÍ NEDOSTATKY VYBRANÝCH MĚSTSKÝCH ČÁSTÍ ZA JEDNOTKY BUC

městská část	BUC	nedostatek	komentář
Praha 2	východ	182	částečně volné kapacity v okolí s přijatelnou dostupností
Praha 3	západ	151	částečně volné kapacity v okolí s přijatelnou dostupností
Praha 4	Pankrác	300	volné kapacity v okolí s přijatelnou dostupností
	Nusle	79	částečně volné kapacity v okolí s přijatelnou dostupností
	Podolí	148	částečně volné kapacity v okolí s přijatelnou dostupností
	Novodvorská_Hodkovičky	24	nízká kapacitní nedostatečnost
	Lhotka_Krč	41	nízká kapacitní nedostatečnost
	Spořilov	39	nízká kapacitní nedostatečnost
Praha 5	Smíchov_sever	323	částečně volné kapacity v okolí s přijatelnou dostupností
	Košíře	219	nedostatečné kapacity v BUC i v okolí
	Motol	14	nízká kapacitní nedostatečnost
	Jinonice_Radlice	216	volné kapacity v okolí s přijatelnou dostupností
Praha 6	Dejvice	356	nedostatečné kapacity v BUC i v okolí
	Střešovice	207	volné kapacity v okolí, ale s obtížnou dostupností
	Břevnov	237	částečně volné kapacity v okolí, ale s obtížnou dostupností
	Ruzyně_letišťe	13	nízká kapacitní nedostatečnost, chybí MŠ
	Hanspaulka	54	volné kapacity v okolí s přijatelnou dostupností
	Šárecké údolí	25	nízká kapacitní nedostatečnost, chybí MŠ
	Sedlec	14	nízká kapacitní nedostatečnost, chybí MŠ
Praha 8	Kobylisy	292	částečně volné kapacity v okolí s přijatelnou dostupností
	Libeň	126	volné kapacity v okolí s přijatelnou dostupností
	Karlín	37	nízká kapacitní nedostatečnost
Praha 9	sídlíště Prosek	260	částečně volné kapacity v okolí s přijatelnou dostupností
	Harfa_Hloubětín	381	částečně volné kapacity v okolí, ale s obtížnou dostupností, chybí MŠ
	Hrdlořezy	180	částečně volné kapacity v okolí, ale s obtížnou dostupností, chybí MŠ
Praha 10	Bohdalec_Slatiny	128	částečně volné kapacity v okolí, ale s obtížnou dostupností, chybí MŠ
	Strašnice	275	částečně volné kapacity v okolí s přijatelnou dostupností
	Malešice	4	nízká kapacitní nedostatečnost
	Záběhlice_Zahradní Město	164	nedostatečné kapacity v BUC i v okolí
Praha 15	Hostivař	387	volné kapacity v okolí s přijatelnou dostupností
Čakovice	Čakovice	44	nízká kapacitní nedostatečnost
	Miškovice	81	nedostatek kapacit v BUC i v okolí, chybí MŠ
Praha 22	Uhřetěves	74	volné kapacity v okolí, ale s obtížnou dostupností
	Hájek	33	nízká kapacitní nedostatečnost, chybí MŠ

PŘÍLOHA Č. 4: KAPACITNÍ NAPLNĚNOST VYBRANÝCH MĚSTSKÝCH ČÁSTÍ A BUC V NÁVAZNOSTI NA PLÁNOVANOU BYTOVOU VÝSTAVBU (PŘÍRŮSTEK 10 A VÍCE DĚTÍ)

městská část	přírůstek	z toho BUC	přírůstek	komentář MČ/BUC
Praha 9	153	Vysočany_Libeň	86	zhoršení/zhoršení, přechod z přebytku na nedostatek
		sídlíště Prosek	81	-/zvýšení nedostatečnosti kapacit
		Harfa_Hloubětín	72	-/zvýšení nedostatečnosti kapacit
Praha 5	143	Košíře	55	zhoršení/zvýšení nedostatečnosti kapacit
		Jinonice_Radlice	48	-/zvýšení nedostatečnosti kapacit
		Hlubočepy_Barrandov	41	-/zhoršení, ale přesto přebytek kapacit
Praha 8	93	Karlín	36	zhoršení/zvýšení nedostatečnosti kapacit
		Libeň	34	-/zvýšení nedostatečnosti kapacit
		sídlíště Ďáblice	34	-/zhoršení, ale přesto přebytek kapacit
Praha 12	77	Modřany_západ	33	zhoršení, ale přesto přebytek/zhoršení, přechod z přebytku na nedostatek
		Kamýk	30	-/zhoršení, ale přesto přebytek kapacit
		Komořany	29	-/zhoršení, přechod z přebytku na nedostatek
Praha 18	72	Letňany	29	zhoršení/zvýšení nedostatečnosti kapacit
Praha 7	41	Holešovice_Bubny	28	zhoršení/zvýšení nedostatečnosti kapacit
Praha 3	36	východ	25	zhoršení/zhoršení, ale přesto přebytek kapacit
Dolní Měcholupy	30	Dolní Měcholupy	22	zhoršení/zvýšení nedostatečnosti kapacit
Řeporyje	29	Řeporyje	18	zhoršení/zvýšení nedostatečnosti kapacit
Praha 13	28	Jihozápadní Město	17	zhoršení, ale přesto přebytek/zhoršení, ale přesto přebytek kapacit
Praha 15	27	Horní Měcholupy	16	zhoršení/zhoršení, ale přesto přebytek kapacit
Praha 22	27	Uhřetěves	16	zhoršení/zvýšení nedostatečnosti kapacit
Praha 14	26	Hutě	12	zhoršení, ale přesto přebytek/zvýšení nedostatku kapacit
Praha 4	22	*	-	zhoršení kapacitní nedostatečnosti
Praha 6	22	*	-	zhoršení kapacitní nedostatečnosti
Praha 10	22	Malešice	12	zhoršení/zvýšení nedostatečnosti kapacit
Čakovice	16	Čakovice	10	zhoršení/zvýšení nedostatečnosti kapacit
Praha 11	14	západ	10	zhoršení, ale přesto přebytek/zhoršení, ale přesto přebytek kapacit
Zličín	13	Zličín	10	zhoršení/zvýšení nedostatečnosti kapacit
Praha 19	12	Praha 19	10	zhoršení/zvýšení nedostatečnosti kapacit

Zdroj: IPR Praha, *BUC nedosahovaly prahové hodnoty pro zařazení do výběru

Analýza infrastrukturních potřeb hl. m. Prahy
(zaměřená na infrastrukturu vybrané občanské vybavenosti)

1A Školství: Mateřské školy

01/2019

Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy
Sekce strategií a politik
Vyšehradská 57, 128 00, Praha 2

AUTOR

RNDr. Michal Navrátil / navratil@ipr.praha.eu, t: 236 004 529

SPOLUPRÁCE

Sekce strategií a politik:

RNDr. Tomáš Brabec, Ph.D.

Mgr. Michal Němec

Sekce prostorových informací:

Mgr. Bohdan Baron

Mgr. Jana Irová

Ing. Kateřina Lochschmidtová

Ing. Antonín Paduán

Ing. Milan Scholz

Renata Procházková

Sekce plánování města:

Ing. arch. Ivana Benešová Kubáková

VEDOUČÍ ZPRACOVATELSKÉHO TÝMU

ANALÝZY INFRASTRUKTURNÍCH POTŘEB HL. M. PRAHY

Ing. Jiří Jaroš

první vydání / 27 stran

© Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, 2019

Všechna práva vyhrazena

Elektronická verze dokumentu je dostupná na

<http://www.iprpraha.cz/obyvatelstvo>